

International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies

International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies is a double-blind peer-reviewed, open-access journal published to reach excellence on the scope. It considers scholarly, research-based articles on all aspects of economics, finance and accounting. As an international congress aimed at facilitating the global exchange of education theory, contributions from different educational systems and cultures are encouraged. It aims to provide a forum for all researchers, educators, educational policy-makers and planners to exchange invaluable ideas and resources.

Innovatsion Savdo Xizmatlarini Baholash Mexanizmini Takomillashtirish Yo‘llari

Nizomova Ruxsora Akramovna

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti
Inson resurslarini va mahalla taraqqiyotini boshqarish
instituti Tarmoqlar iqtisodiyoti kafedrasida assistenti
ruhsoranizomova@mial.ru

Annotatsiya

Mazkur maqolada zamonaviy iqtisodiyot sharoitida innovatsion savdo xizmatlarining ahamiyati yoritiladi. Innovatsion savdo xizmatlarini baholashning nazariy asoslari, mavjud muammolar va ularni hal etish yo‘llari tahlil qilinadi. Shuningdek, savdo xizmatlari samaradorligini oshirish maqsadida baholash mexanizmini takomillashtirish bo‘yicha ilmiy taklif va tavsiyalar berilgan.

Kalit so‘zlar: innovatsiya, savdo xizmatlari, baholash mexanizmi, raqamli iqtisodiyot, xizmat ko‘rsatish sohasi, elektron savdo.

Kirish

Bugungi kunda jahon iqtisodiyotida xizmat ko‘rsatish sohasi jadal rivojlanib, iqtisodiy o‘shishning muhim omillaridan biriga aylanmoqda. Ayniqsa, raqamli texnologiyalar, elektron savdo platformalari va zamonaviy logistika tizimlarining rivojlanishi savdo xizmatlarining yangi – innovatsion shakllarini vujudga keltirmoqda. Innovatsion savdo xizmatlari iste‘molchilarga qulaylik yaratish, savdo jarayonlarini tezlashtirish hamda korxonalarining raqobatbardoshligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Shu bilan birga, ushbu xizmatlarning samaradorligini aniqlash va baholash tizimi yetarli darajada takomillashmagan. Innovatsion savdo xizmatlarining iqtisodiy samaradorligini baholash mezonlari, ularning xizmat sifati va iste‘molchilar qoniqish darajasiga ta‘sirini aniqlash masalalari hali ham dolzarb ilmiy muammolardan biri hisoblanadi. Shu sababli innovatsion savdo xizmatlarini baholash mexanizmini takomillashtirish, zamonaviy baholash usullarini ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish muhim ahamiyatga ega.

Hozirgi davrda savdo xizmatlari iqtisodiyotning muhim tarmoqlaridan biri hisoblanadi. Raqamli texnologiyalarning joriy etilishi savdo jarayonlarini tubdan o'zgartirib, yangi xizmat turlarining paydo bo'lishiga olib kelmoqda. Elektron savdo, mobil to'lov tizimlari, onlayn marketing hamda logistika xizmatlarining rivojlanishi innovatsion savdo xizmatlarining keng tarqalishiga sabab bo'lmoqda.

Innovatsion savdo xizmatlari iste'molchilar ehtiyojlarini tez va sifatli qondirish, savdo korxonalarining samaradorligini oshirish hamda bozor raqobatini kuchaytirishda muhim rol o'ynaydi. Shu sababli ushbu xizmatlarning samaradorligini baholash mexanizmlarini takomillashtirish muhim ilmiy va amaliy vazifalardan biridir.

Innovatsion savdo xizmatlari savdo jarayonida zamonaviy texnologiyalar, yangi biznes modellar va raqamli platformalardan foydalanishga asoslangan xizmatlar majmuasini anglatadi. Bunday xizmatlarga elektron savdo tizimlari, onlayn marketing va reklama xizmatlari, mobil va raqamli to'lov tizimlari, shuningdek avtomatlashtirilgan logistika hamda yetkazib berish xizmatlari kiradi. Ushbu texnologiyalar savdo jarayonlarini tezlashtirish, xizmat ko'rsatish sifatini oshirish va korxonalar xarajatlarini kamaytirish imkonini beradi.

Shunga qaramay, innovatsion savdo xizmatlarini baholash tizimi hali to'liq shakllanmagan. Amaliyotda ushbu xizmatlarning samaradorligini aniqlash uchun aniq mezonlarning yetishmasligi, raqamli texnologiyalarning iqtisodiy samaradorligini aniqlash usullarining cheklanganligi hamda statistik ma'lumotlarning yetarli emasligi kabi muammolar mavjud. Bundan tashqari, iste'molchilar fikrini tahlil qilish tizimining yetarli darajada rivojlanmaganligi ham baholash jarayonini murakkablashtiradi.

Innovatsion savdo xizmatlarini baholash mexanizmini takomillashtirish kompleks yondashuvni talab etadi. Bunda iqtisodiy, texnologik va ijtimoiy ko'rsatkichlarni birgalikda tahlil qilish muhim hisoblanadi. Raqamli monitoring tizimlaridan foydalanish orqali savdo hajmi, mijozlar faolligi hamda xizmat ko'rsatish sifati kabi ko'rsatkichlarni real vaqt rejimida tahlil qilish mumkin.

Shuningdek, iste'molchilar qoniqish darajasini o'rganish innovatsion savdo xizmatlari samaradorligini baholashda muhim omil hisoblanadi. Mijozlarning fikr-mulohazalari, baholash tizimlari va onlayn platformalardagi reytinglar xizmat sifatini aniqlashda muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Rivojlangan davlatlarning tajribasini o'rganish va uni milliy iqtisodiyot sharoitlariga moslashtirish ham innovatsion savdo xizmatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

Innovatsion savdo xizmatlari zamonaviy iqtisodiyot rivojining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Ushbu xizmatlarning samarali rivojlanishi ularni baholash mexanizmlarining mukammalligiga bog'liq. Kompleks baholash tizimlarini joriy etish, raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish va iste'molchilar fikrini inobatga olish orqali savdo xizmatlari sifatini oshirish mumkin. Bu esa xizmat ko'rsatish sohasining barqaror rivojlanishiga hamda iqtisodiy raqobatbardoshlikning oshishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. Shumpeter J. Iqtisodiy rivojlanish nazariyasi. – Moskva: Progress, 1982.
2. Druker P. Innovatsiya va tadbirkorlik. – Moskva: Vilyams, 2007.
3. Kotler F., Keller K. Marketing menejment. – Sankt-Peterburg: Piter, 2016.
4. Porter M. Raqobat strategiyasi. – Moskva: Alpina Pablisher, 2015.
5. OECD. Digital Economy Outlook. – Paris: OECD Publishing, 2022.
6. UNCTAD. Digital Economy Report. – Geneva: United Nations, 2021.